

נשא

בר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב
וצמאון אשר אין מים?¹

והענין הוא, כמבואר בלקו"ת ריש
פרשתנו, ש"טעם נסיעתם במדבר עם
המשכן וכליו הי' כדי להכניע כח
יניקת החיצונים, ששרש יניקתם הוא
במדבר דוקא, ויתירה מזו: ע"י ש'
הכניעו את החיצונים והחשך המסתיר
היו ממשיכים גילוי אלקות². ובכדי
לפעול זה הוצרכו להיות בהמדבר מ'
שנה³.

בפשטות: ע"י מסעות בני' במדבר,
הי' הענין הורג את הנחשים והעקר'⁴
בים⁵, וגם הפכו את המדבר למקום
ישוב. מדבר נבדל ממקום ישוב בעיקר
בשני ענינים: א) "לא ישב אדם שם"⁶
— וכשהיו בו ששים רבוא בני', ישב
אדם שם⁷: ב) "ארץ לא זרועה"⁸

א. כמדובר כמה פעמים, הכלל ש'
התורה היא נצחית⁹: בתקפו הוא
בנוגע לכל התורה כולה, גם הענינים
שבתורה אשר בגשמייות אינם בזמננו
— נמצאים הם גם עכשיו ברוחניותם
[והרי הרוחניות היא מקור ושרש ה'
גשמייות].

וכן בענין הנאמר בפרשתנו —
מנין בני גרשון ובני מרדי, והת'
חלתו הנאמרת בסוף פרשה הקדמת
— מנין בני קהת (המסתיים בפרש'
תנו¹⁰) — שאף שבגשמייות אינו ענין
נצחי, שהי' הציווי למנותם והמנין
עצמו רק פעם אחת בשנה השנית
לצאתם מארץ מצרים¹¹ — הענין
ברוחניותו הוא נצחי — בכל דור
ודור.

ב. ויובן זה בהקדים למה הוצרכו
ישראל להשאר במדבר ארבעים שנה:
הן אמת שע"י הטא המרגלים נגזר
עליהם שלא יכנסו לארץ ארבעים שנה
— יום לשנה יום לשנה¹², הרי הי'
גזירה היתה רק בנוגע לכניסתם לארץ
ישראל [הטאו בזה שלא רצו לעלות
לא"י, ולכן נענשו שלא יכנסו אלי',
מדה כנגד מדה], אבל הרי היו יכולים
להיות מ' שנה אלו במקום ישוב (שלא
בא"י). ולא במדבר ובפרט — "במד'

(5) עקב ח, טו.

(6) וראה גם זהר (ח"ב קפו, רע"א):
ואפיק לון קב"ה למהן במדברא תקיפא
... בנין לתברא תוקפי כו'.

(7) לקו"ת שם כב, סע"ב.

(8) ומה שאלולי הטא המרגלים לא היו
צריכים להיות במדבר מ' שנה — יש לומר,
לפי שאו ה' הבירור באופן אחר (וע"ד
הבבואר בתו"א (ה) סע"ד) בנוגע לחטא
עה"ד.

(9) ספרי בהעלותך י"ד, לד. פרש"י שם.

(10) ירמי' ב, ו.

(11) ראה שבת (ה) ב: שבומן שישראל
שרויין במדבר הי' נחשב לרשות הרבים.

(12) ירמי' שם, ב.

(1) תניא רפ"ג.

(2) ה' לד ואילך.

(3) ר"פ במדבר.

(4) שלח י"ה, לד.

יחטא יי — עכ"ם יחסר מדבדעי למי-
עבד שצ"ל יי בעבודתו — שעפ"ן
הרי נמצא הוא ב"מדבר אשר לא
ישב אדם שם, כי אדם העליון איננו
שם באופן של התיישבות — קב"ה
עוה יי, ויכול העובד ליפול בעצבות
ויאוש, ח"ו, לנטוש שליחותו ב"עני
עירך" ולנוס למקום אחר כו'.

על זה באה ההוראה יי לנסוע ב-
מדבר ולשנותו — כנסיעת בניי ב-
מדבר שבפרשתנו: כמו שנסיפתם
במדבר אז היתה ע"פ ציווי הקב"ה,
והפכו המדבר למקום ישוב — כן
הוא בנוגע לכא"א מישראל בכל ה-
זמנים, שבכל מקום שהוא נמצא, גם
אם המקום הוא "מדבר שמם", הרי
היותו שם הוא (לא במקרה ח"ו,
אלא) בשליחותו של הקב"ה — "מה'

— ובהיות בני ישראל במדבר, היו
המים מבארה של מרים "מגדלים מיני
דשאים ואילנות לאין סוף" יי.

וזהו גם הטעם (בפנימיות הענינים)
שנמנו הלויים במיוחד (מבן שלשים
שנה גו') — לעבודתם דנשיאת ה-
משכן וכליו (שעל ידם הפכו את
המדבר לארץ נושבת, כג"ל מלקו"ת)

— כי ע"י המנין המיוחד בענין
זה נעשו במיוחד בזה דבר חשוב יי,
ולכן המדבר לא יפעול עליהם, וכי
דבר שבטנין לא בטל יי, ואדרבה,
הם הפכו אותו ל"ארץ נושבת".

ג. ענין זה — לעשות מ"מדבר"
"ארץ נושבת" והכח ע"ז מלמעלה ע"י
הציווי למנותם — הוא ענין נצחי
(ככל הענינים שבתורה, כג"ל בכל דור
ודור;

כשמתבונן האדם בהסביבה בה הוא
נמצא, לפעמים היא כזו שיראה
שהיא בכחי' "מדבר אשר לא
ישב אדם (העליון יי) שם", כי
רוב בנ"א בסביבתו אינם יודעים מ'
ענין אלקות (אדם העליון), ואלה ה'
יודעים ואלה המתעוררים להתנהג כפי
הוראות הקב"ה בתורה — הרי אין
צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא

(13) במדבר פי"ט, כו.

(14) ראה של"ה חלק תושב"כ שלשה
מתנות (שמו, א), ד"ה צהר תעשה לתיבה
תרע"ג.

(15) ביצה ג, ב. רמ"א בשו"ע יו"ד סי'
ק"י ס"א.

(16) כמו שפרש בלקו"ת פרשתנו כ, ג.
ובב"מ.

(17) קהלת ז, כ.

(17*) כתובות טו, א.

(18) ראה מגילה (כא, סע"א — הובא
בפרש"י תורני יב, ז): אין ישיבה אלא
לשון עכבה.

(19) אין סתירה לזה מ"ש הרמב"ם
(הל' דעות רפ"ו) אם ה' במדינה שמונה'
רעים כו' ילך כו' — כי הטעם לדין זה
הוא כ"ש הרמב"ם שם לפניו "דרך ברייתו
של אדם להיות נמשך כו' נוהג כמנהג
אנשי מדינתו לפיכך כו' אם ה' במדינה
כו' ", היינו שהמדובר במי שנמצא במדינה
כו' שנמשך אחרי מנהגי המקום כו', אבל
אם מחליט בכל החוקף שעליו לפעול על
הסביבה ולשנותה לטוב — אמחזיל הבא
לטהר (אחרים — לקו"ת שמע"צ פה, ב)
מסיעין אותו (יומא לה, סע"ב, ושי"ג), שניתן
לו הכח מלמעלה שלא להיות נמשך כו',
— ואדרבא לשנות אנשי המדינה כו',
ככפנים.

שנהגתו היתה בבחי' "מדבר" — ועי"ז אפשר שיבוא לידי יאוש ח"ו, בחשבו: איך אוכל לשנות הנהגתי ובפרט אם עבר ושנה בה שנעשה לו כהיתר יי ובפרט אם ה' רגיל בה יותר מב' פעמים יי, והרגל נעשה טבע?

על זה באה ההוראה: כמו שבני לוי, שהיו אז מבני שלשים שנה ומעלה, ועד או לא עבדו את עבודת המשכן יי, ובכל זה ניתן להם הכח (ועד לנשא את ראש"י) שמאו והלאה יהיו נושאי המשכן ויהפכו המדבר למקום ישוב, ומעשה רב — שנעשה כ"ז בפועל;

כן הוא בכא"י, שמבלי הבט על מצבו עד עכשיו, באם יחליט שמכאן ולהבא יעמוד לפני ה' לשרתו ול"עבדו", יותן לו הכח לטהר א"ע (ואת בגדיו יי) מכל הענינים הבלתי רצויים שהיו בעבר בהיותו ב"מדבר", ולהמ-

מצעדי גבר כוונו"י, בכדי שיהפוך אותו, עי' עבודתו, למקום מושב אדם (העליון) יי.

ועי"פ מ"ש הרמב"ם יי: "ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש יי. . . אשר נדבה רוחו אותו. . . להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו כו' . . . יהי ה' חלקו ונחלתו. . . כמו שזכה לכה"נים ללחיים" — הרי כאו"א, באם רק ינדב רוחו אותו, "להורות דרכיו הישירים ומשפטי הצדיקים לרבים" יי, יותן לו מלמעלה הכח והחשיבות — עד שאינו בטל, ומדרגא לדרגא — (דבני גרשון) "נשא את ראש גס", נשיאות ראש בצירוף לגדול הימנו, ועד לדרגא (דבני קהת) נשא את ראש בפ"ע, ועי"ז ביכולתו לעשות מקום המצוא (גם אם בתחלה ה' מדבר) — דירה לו ית'.

ד. ההוראה האמורה שייכת היא גם לעבודת האדם עם נצמו"י:

כשארם עושה חשבון צדק ממה ש"עבר עליו — לפעמים ה"סך הכל" הוא

20) תהלים לו, כג, וראה היום יום ע' סס, קד.

21) וזמירה מזו שמהפך מדבר העמים למדבר דקרושה, "אשר לא ישב אדם שם" למעליהא (ראה לקו"ת במדבר ד, ג ואילך). וראה גם זתר שם: ולא מתישבן מלי דאורייתא אלא תמך דלית נהורא אלא ההוא דנפיק מגו חשוכא.

22) סוף ה' שמיטה ויובל.

22*) ראה כתובות עה, א.

23) שם ה"ב.

24) ראה לקו"ת פירשנו כ, סעי"ב

ואילך.

25) יומא פו, ב.

26) ראה רמ"א יו"ד רס"א, שדי"ח כללים בערכו — ובג' סעמים נקרא רגיל, ס' ערה"כ (לבעה"מ סה"ד) בערכו (משו"ת חו"י).

27) שהרי זה ה' תיכף לאחר הקמת המשכן.

ואף שבכלל כ"ה ללימוד ושלשים לעבו"דה" (חולין כז, א — הובא בפרש"י בהע' לתוך ה, כד, וראה פרש"י ד"ה חקיינו חולין שם, כסי"ג להל' כלי המקדש סי"ג ה"ז בסופה) — הרי מכיון שגם אופן עבודת הלויים כפעם הראשונה הוא חלק בתורה ש"הוא נצחית", מובן דגם אופן זה שייך בעבודה רוחנית דכאו"א.

27*) ראה בהעלתך ת, ו ואילך.

שיך גילוי אלקות בנפשו ועליו יאמר ושכנתי בתוכם להיות משכן לו ית' יי.

סידור כלים נאים שבא לאחרי גיקוי ההיכל מכל לכלוך כו' יי.]

ה. בכדי שהאדם והסביבה שלו ייעשו דירה לו ית', צריכה להיות העבודה בשני הקוין ד"סור מרע" וד"ועשה טוב". ובדוגמת מלך בוד"ה כשרוצים לתקן לו דירה, צריך "לפ"נות ההיכל מכל לכלוך וטינוף כו' ואח"כ לסדר שם כלים נאים", כ"ה גם בעשיית הדירה לו ית', שצריך לזה ב' הענינים דסור מרע ועשה טוב יי.

ו. פעולות העבודה דסור מרע וע"שה טוב, מובנים הם מהחילוק שבין משא בני גרשון למשא בני קהת:

בני גרשון נשאו את יריעות ה"משכן וכו', משא"כ בני קהת נשאו כלי המשכן — הארון והשלחן וכו'. והחילוק בין היריעות וכו' והכלים הוא שהיריעות וכו' מקיפים ומגינים, משא"כ הכלים — הרי יש לכל כלי עבודה ופעולה מיוחדת לו: ארון ה"עדות, שלחן דלחם כו' וכו'.

וגם ענין זה נרמז בבני גרשון ובני קהת (נושאי המשכן): גרשון הוא מלשון גירושין יי — סור מרע. וקהת הוא מלשון יי "ולו יקהת ע"מיס" יי (אסיפת וקיבוץ יי ענינים ה"טיבים) — ועשה טוב.

וענינם בעבודה: סר"מ — (שלילה) מגינה על האדם מהאסור עליו ומוניקו; עש"ט — עשית מצות שהם עדות, יד המחלקת צדקה נעשית מרכבה ממש וכו' יי.

וכמו שגרשון נולד לפני קהת, כ"ה גם בסדר העבודה, שבתחלה צ"ל "סור מרע" ואח"כ "ועשה טוב" יי [בדוגמת

וע"י ב' העבודות נעשה המשכן ודי"רה לו ית' בשלימות.

(משיחת ש"פ נשא תשל"ב)

(28) ראה תניא פל"ד.

(29) לקו"ת בלק ע, ג.

(30) לקו"ת פרשתנו כא, טע"א, ועד"י י"ל גם בנוגע למררי (לי מריר), אלא ש(צעיר ו)ספל הוא לגרשון (וקהת) וגם משא בני מררי קרשים כו' — בדוגמת יריעות וכו' דבני גרשון.

(31) שם, א.

(32) ויחי מט, י.

(33) כפירש"י שם, וראה גם לקו"ת שם.

(34) ומה שבני קהת נמנו (חשיבות — כג"ל בפנים) לפני בני גרשון — הוא מצד

חשיבותם, לפי שהיו נושאי הארון (במדבר"ריש פרשתנו).

ובפרט לפי מ"ש בפנים, שזה מה שבני קהת היו נושאי הארון כו' הוא מצד זה שעבודתם הוא בהקו דוע"ט — הרי [נוסף לזה שהעבודה דוע"ט היא נעלית יותר מהעבודה דסרי"מ] העבודה דסרי"מ היא הכנה והקדמה להעבודה דוע"ט [שהרי עשיית ה"דירה היא ע"י סידור הכלים נאים, ופינוי ההיכל מכל לכלוך היא רק כהקדמה לזה], וא"כ הקו דוע"ט הוא קדום בכחונה,

(35) ראה תניא פל"ג.